

Observationer i Ekerö kommun 2015

Linus Brobacke & Christian Lagström

För sextonde gången redovisas här fågelobservationer i Ekerö kommun. Under året observerades två nya arter i kommunen; mindre skrikörn och tajgasångare. Vid utgången av 2015 var totalt 261 arter sedda i kommunen. Under året sågs 196 arter, vilket är två fler än ifjol.

I år är det 16 år sedan den första redovisningen av fågelobservationer i Ekerö kommun genomfördes i först numret av tidsskriften Fåglar på Mälaren. Att följa observationerna som gjorts inom kommunen via rapporteringsverktyget Artportalen är en spännande uppgift och vi rekommenderar våra medlemmar att själva utforska systemets möjligheter som verktyg inför en stundande excursion eller för att helt enkelt få veta mer om historien kring fågellivet på öarna. Det finns mycket att upptäcka!

Men även om det finns mycket att upptäcka så kom ihåg att fågelskådningen hade mindre omfattning under tidigare decennier och förutom detta har ganska få personer lagt in sina gamla obsar på Artportalen.

Underlaget för denna redovisning kommer alltså från Artportalen. Stockholms Ornitologiska Förenings rapportmall har i stort sett följts. Känsliga arter döljs i systemet och vissa arter är inte granskade av Rk och Rrk.

Vårvintern 2015 var mild och isen på sjöarna var dålig. Våren och försommaren blev osedvanligt kall och regnig. Många småfågelhäckningar misslyckades på grund av det kyliga vädret. Först i juli blev det något varmare. Riktigt sommarväder var det bara i några perioder av augusti. Hösten blev i september mycket torr och följdes av en mild senhöst och förvinter. Vid årsskiftet var Mälaren fortfarande öppen och något snötäcke hade inte lagt sig över markerna. Nyis lade sig dock tillfälligt den 29 december.

Förutom de omnämnda arterna mindre skrikörn och tajgasångare har följande mer ovanliga

arter noterats 2015: rödglada, ängshök, stäpphök, myrsnäppa och hökuggla.

Knölsvan *Cygnus olor*

Största antal uppgick till 96 ex födosökande i Menhammarsviken 30.12 (Gigi Sahlstrand).

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Största antal rastande uppgick till 64 ex, Svartsjövikens den 27.3 (Jan Wernerman). Största antal sträckande uppgick till 100 ex i mindre grupper (största gruppen om 39 ex), Klippans väg, Väntholmsviken 15.12 (Gigi Sahlstrand). En konstaterad häckning rapporterad från Bonadammen, Munsö den 8.6 (Kjell Häggvik m.fl.).

Tundrasvan (Mindre sångsvan) *Cygnus columbianus*

En säker rapport från kommunen under året sågs mellan 23.3 och 28.3 rastande vid Svartsjövikens (Sven-Erik Schultzberg, Urpo Könnömäki m.fl.).

Bläsgås *Anser albifrons*

Under året enbart vårobservationer mellan 7.3 och 14.4 med som mest 7 ex. Observationerna gjordes på flera olika platser men det var med stor sannolikhet samma fåglar som rörde sig mellan olika lokaler under de två månaderna. Sågs bl.a. vid Kyrkpölen, Väderstationen Adelsö och Svartsjövikens (Kjell Häggvik, Glenn Cornland, Rune Jonsson m.fl.).

Sädgås *Anser fabalis*

Flera vårobservationer med mindre flockar inom

kommunen mellan 1.3 och 21.4. Största antalet 21.4 om 30 ex förbiflygande Lambarudd (Ulf Nilsson). Höstobservationerna inleddes 1.10 med 2 ex rastande Bonadammen (Bertil & Ulla Dolk). 18.10 sågs som mest 50 ex förbiflygande Mastområdet (Staffan Wolter m.fl.).

Grågås *Anser anser*

Största antal 770 ex rastande Fågeltornet, Svartsjövikens 20.9 (Glenn Cornland m.fl.)

Innrapporterade häckningar med pull: 60 pull Svartsjö däme 10.5 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki), 10 pull Adelsö kyrka 30.4 (Björn Lindblad), 5 pull födosökande Malmviks strandängar 14.5 (Jan Wernerman), 15 pull Gällstaö 17.5 (Jan Sondell), 110 pull Kyrkpölen 26.5 (Jan Wernerman), 5 pull Älvnäsaviken, Tranholmen 4.6 (Per Lönnborg), 10 pull Eldgarnsö 25.5 (Niklas Westermark m.fl.).

Kanadagås *Branta canadensis*

Största flocken om 550 ex rastade vid Bonadammen 1.10 (Bertil & Ulla Dolk).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

1150 ex rastade som mest vid Drottningholm 25.10 (Per Thyberg). Endast 10 pull sågs i kommunen vilket får ses som en låg siffra för året, Drottningholmsparken 25.6 (Niklas Westermark, William Sjöberg). På Fiskarholmen i Fiskarfjärden fanns bara ett revir jämfört med 5–10 tidigare år (Jan Sondell).

Gravand *Tadorna tadorna*

1 ex rastade Kyrkpölen 7.4 till 12.4 (Björn Lindblad, Kjell Häggvik m.fl.).

Snatterand *Anas strepera*

I år fyra rapporterade häckningar där 4 pull sågs i Kyrkpölen 18.7 (Glenn Cornland), tre kullar om

totalt 20 pull i Svartsjö däme 30.7 (Ari Määttä, Niklas Westermark m.fl.). Övriga observationer: som mest 40 ex Svartsjö Däme 7.9 (Rune Jonsson).

Stjärtand *Anas strepera*

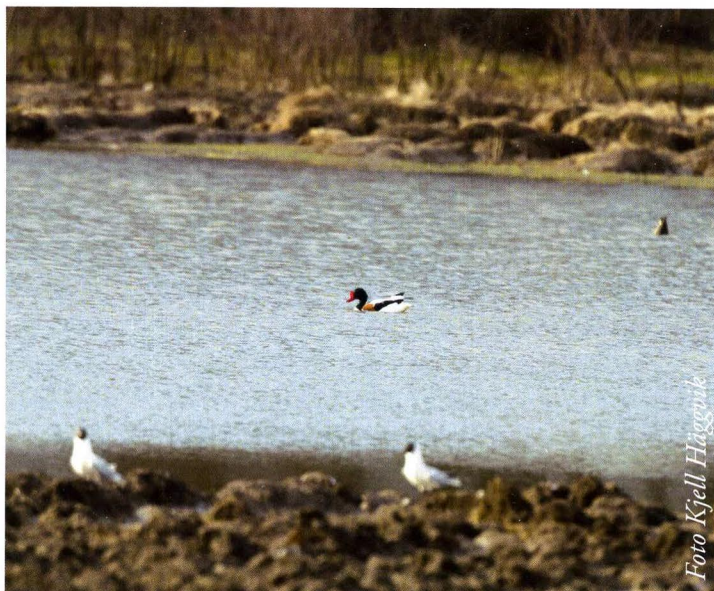
Under året gjordes en observation av 4 ex födosökande i Svartsjö däme 31.7 (Sven-Erik Schultzberg).

Skedand *Anas clypeata*

Som mest sågs 8 ex i Svartsjö däme 19.7 (Glenn Cornland) och 7.9 (Kjell Kroon, Carina Häger). Inga noterade häckningar, men 28.7 och 16.8 sågs 2 ex 1K i lämplig häckbiotop i Svartsjö däme (Jan Wernerman).

Bläsand *Anas penelope*

Inga konstaterade häckningar. *Större ansamlingar:* 70 ex Menhammarsviken 18.10 (Jan Wernerman), 35 ex 15.11 (Jan Wernerman), 30 ex rastande Svartsjömaden 11–10 (Kjell Croon, Carina Häger).

Gravanden i Kyrkpölen i april.

Kricka *Anas crecca*

Stora antal under våren med en maxnotering om 200 ex i Svartsjö däme 11.4 (Rune Jonsson). Under hösten sågs en del större ansamlingar med 77 ex i Svartsjö däme 5.9 (Oskar Wändell) och 26 ex KyrkpoLEN 5.9 (Hasse Andersson).

Årta *Anas querquedula*

2 individer syntes från april månad i Svartsjö däme. En kull med från början 8 pull sågs i Svartsjö däme den 24.6 och den 16.7 sågs 7 relativt stora pull tillsammans med en adult fågel (Glenn Cornland).

Brunand *Aythya ferina*

En häckning rapporterad med 1 pull Svartsjö däme 11.7 (Bertil & Ulla Dolk). Flera par observerade i häcktid i lämplig biotop bl.a. 26 ex i Bonadammen 27.5 (Urpo Könnömäki), 6 ex i Svartsjö däme 9.5 (Rune Jonsson m.fl.) samt 6 ex 1.5 i Ölsta tegeldamm (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg).

Bergand *Aythya marila*

Ett fynd rapporterat om 1 ex rastande vid Fågeltornet, Svartsjövik 3.4 och 4.4 (Barbro Flermoen, Gigi Sahlstrand m.fl.). 3 ex sågs rastande 12.9 vid Eriksten Skärvik, Jungfrusundsåsen (S Schröder).

Sjöorre *Melanitta nigra*

5 ex förbiflygande 23.5 KyrkpoLEN, ute på Björkfjärden (Hasse Andersson).

Svärta *Melanitta fusca*

1 ex 2K+ sågs 11.9 på Fiskarfjärden (Glenn Cornland, Kjell Häggvik, Per Lönnborg).

Salskrake *Mergellus albellus*

Rapporter om observationer finns mellan januari och april samt september till december. Som mest 50 ex i Menhammarsviken 15.3 (Urpo Könnömäki, Jan Wernerman, Mats Andersson), 12 ex Svartsjövik 3.4 (Gigi Sahlstrand), 17

ex KyrkpoLEN, viken utanför (Hasse Andersson, Birgit Svensson).

Storskrake *Mergus merganser*

Två större flockar noterades för året. 400 ex födosökande 30.1 i Väntholmsviken (Gigi Sahlstrand) samt 250 ex födosökande 1.2 i farleden utanför Grankulla Gård (Christian Lagström).

Småskrake *Mergus serrator*

Sju rapporter för året. Tre av rapporterna innehåller 2 ex observerade den 26.4 på Adelsö (Jan Wernerman), 2.5 Hovgårdsfjärden (Bertil & Ulla Dolk) samt 3.5 KyrkpoLEN (Hasse Andersson).

Vaktel *Coturnix coturnix*

1 ex Mastområdet 26.5 (Fredrik Thernlund m.fl.), 1 ex Skytteholms golfbana 27.5 (Glenn Cornland m.fl.), 2 ex Husby-Munsö 29.5 (Mats Andersson), 1 ex Färentuna kyrka 7.6 (Ulf Elman), 2 ex Skarnholmens ängar 12.6 (Staffan Wolter m.fl.), 1 ex Nyponvägen 17.6 (Urpo Könnömäki), 1 ex Torslunda 25.6 (Glenn Cornland).

Kornknarr *Crex crex*

1 ex Översilningsområdet i Svartsjövik 20.5 (Gigi Sahlstrand).

Storlom *Gavia arctica*

Inga konstaterade häckningar, men observationer i mars, april och september. 1 ex sågs rastande Sättra naturreservat 28.3 (Glenn Cornland), 1 ex födosökande Prästvik 5.4 (Sven-Erik Schultzberg), 1 ex 27.4 i Väntholmsviken (Gigi Sahlstrand) samt 1 ex som ropade 5.9 KyrkpoLEN, viken utanför (Hasse Andersson).

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

1 ex sågs i KyrkpoLEN 26.4 (Urpo Könnömäki). Konstaterad häckning i Torslunda dagvattendamm där 1 pull sågs från 8.7 (Glenn Cornland). I övrigt par observerade i häcktid i lämplig biotop från Ölsta tegeldamm och Bonadammen. 1 ex sågs även i Svartsjö däme 26.8 (Bertil & Ulla Dolk).

Smådopping i Bonadammen.

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Minst 2 ex sågs vid ett flertal tillfällen i Svartsjödämme under perioden juli till september (Håkan Markstedt m.fl.). 2 ex Ölsta tegeldamm 16.4 till 27.4 (Glenn Cornland m.fl.). 6 ex sågs som mest i Bonadammen 30.8 (Jan Wernerman). Även rastande 1 ex Väntholmsviken 15.6 (Gigi Sahlstrand) samt 1 ex Torslunda Dagvattendamm 10.3 (Glenn Cornland).

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Som mest sågs 78 ex födosökande i viken utanför Kyrkpölen, 19.6 (Hasse Andersson).

Ägretthäger *Casmerodius albus*

1 ex Svartsjöviken 25.6–26.6 (Janne Björk m.fl.).

Rördrom *Botaurus stellaris*

Ca 6–7 fåglar har hörts tuta under året från Menhammarsviken, Eldgarnsö, Svartsjöviken, Torslunda, Väntholmen, Sandviken samt Ölsta tegeldamm.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Första observationen för året rapporterades från Grankulla gård 7.4 (Christian Lagström). Därefter sågs Fiskgjuse på många platser på öarna och mer än hälften av rapporterna inkom under april månad. Ruvande fåglar sågs vid Eldgarnsö 3.5 (Jan Wernerman), 2 ex Igelviken varnade vid bo (Sören Lindén), lyckad häckning med 2 pull Gällstaö (Jan Sondell).

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Vid fyra separata tillfällen sågs arten inom eller från kommunen. Sättra 18.3 (Bertil & Ulla Dolk), Svartsjö slott 24.3 (Hasse Ivarsson), Torslunda 1.10 (Glenn Cornland) samt vid Knalleborg 3.10 (Staffan Wolter).

Mindre skrikörn *Aquila pomarina*

Ny art för Mälaren då 1 ex först sågs vid Fågeltornet i Svartsjövikens 11.9 (Bertil & Ulla Dolk) och lite senare samma dag sågs troligen samma fågel vid Eknäs Västeräng i Stenhamra (Janne Björk).

Rödglada *Milvus milvus*

1 ex Mastområdet 10.3 (Fredrik Thernlund).

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Trolig häckning i Svartsjövikens där en 1K sågs flyga mellan 27.7 och 5.9. Även i Menhammarsviken och vid Ölsta tegeldamm sågs 2 ex i par genomföra bobygge och där trolig häckning genomförts. Flera parningsceremonier har också rapporterats från öarna, bl.a. från Svartsjövikens, Kungsberga och Menhammarsviken.

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

8 separata fynd under året. 6 ex sågs vid fem olika tillfällen ute vid Svartsjövikens. 1 ex sågs vid Bergviksvägen 9.3 (S Schröder) och 1 ex vid Mastområdet 16.10 (Per Lönnborg).

Ängshök *Circus pygargus*

En ovanlig gäst ute på öarna och inom kommunen. 1 ex sågs vid Fågeltornsparkeringen 16.9 (Rune Jonsson).

Stäpphök *Circus macrourus*

Endast noterad tre gånger tidigare på Mälaren.

Stenfalk.

I år två fynd av tre fåglar med 1 ex Svartsjövikens 16.4 (Janne Björk), 2 ex Svartsjövikens 5.9 (Glenn Cornland, Urpo Könnömäki m.fl.).

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Under året sågs flertalet individer förbiflygande under vår och vinter. Vinterfynd: Som mest två individer vid samma tillfälle. Vid Menhammarsviken fanns 1 ex stationär under årets första månad bl.a. 5.1 (Mats Andersson, Ulf Nilsson) och vid årets senare del fanns det stationär fågel vid Bonadammen 27.12–31.12 (Mikael Nederman m.fl.).

Bivråk *Pernis apivorus*

Ingen konstaterad häckning men dock två intressanta observationer och noteringar. Dels från Väsby hage där 2 ex sågs i lämplig häckbiotop 7.6 (Ulf Elman) samt samma individ som sågs tre gånger under våren ute på Eldgarnsö (Gigi Sahlstrand).

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Flera observationer mellan mars och oktober. Ofta ensamma fåglar, men 2 ex sågs vid Svartsjödamme under Fågeltornskampen 9.5 (Rune Jonsson m.fl.). Ett intressant fynd gjordes också vid Prästnibble 20.7 där 1 ex sågs flyga in under

taknocken på en av byggnaderna vid gården vilken kan ha indikerat häckning (Gigi Sahlstrand).

Stenfalk *Falco columbarius*

Tre separata observationer vid Svartsjövikens 15.4 (Kjell Häggvik, Urpo Könnömäki), 6.5 (Bertil & Ulla Dolk) samt 29.8 (Jan Wernerman). Ytterligare två observationer gjordes 12.9 vid Torslunda (Glenn Cornland) samt Lovö Kyrka 18.9 (Sven-Erik Schultzberg).

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Ingen konstaterad häckning i år men par under häcktid har rapporterats från Eldgarnsö 3.6 (Gigi Sahlstrand).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

1 ex Koviksvägsåket 8.2 (Jan Wernerman), 1 ex Fågeltornsparkeringen, 7.4 (Janne Björk m.fl.), 1 ex Fågeltornet, Svartsjövikens 21.4 (Janne Björk), 1 ex Svartsjö däme 30.7 (Ulf Nilsson), 1 ex Svartsjö däme 6.8 (Kurt Idstam), 1 ex Bonadammen 1.10 (Bertil & Ulla Dolk).

Vattenrall *Rallus aquaticus*

Vinterfynd: 1–2 ex Sötvattenslaboratoriet 4.1–7.2 (Jan Wernerman m.fl.), 1 ex Älby hage 6.1 (Urpo Könnömäki). Spelande fåglar har rapporterats från Svartsjövikens, Menhammarsvikens, Ölsta tegeldamm samt Rishögsdammen i Prästnibble.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

1–2 ex hördes i Svartsjövikens 21.4–9.5 (Glenn Cornland m.fl.)

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Konstaterad häckning vid Matsområdet där 2 ex nyligen flygga ungar sågs 24.6 (Fredrik Thernlund), även trolig häckning vid Svartsjö däme där en årsunge sågs 31.7 (Glenn Cornland).

Trana *Grus grus*

Årets första såg 1.3 med 1 ex Lovö kyrkängar (Ulf Nilsson) samt 2 ex i Menhammarsvikens

(Urpo Könnömäki, Per Öhman). Som mest sågs 60 ex sträckande vid Lovö kyrka 9.4 (Fredrik Thernlund).

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Ingen konstaterad häckning i år men par under häckningstid har noterats vid Fiskarholmen, Kyrkpölen samt Drottningholms slott. Ett par med flygga ungar sågs på Gällstaö i mitten av juli (Jan Sondell).

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Även i år konstaterad häckning vid Kyrkpölen där upp till tre ungar sågs (Hasse Andersson, Birgit Svensson). Även rapporter om par under häckningstid från Svartsjö däme och Löten.

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

1 ex Svartsjö däme 8.4 (Glenn Cornland, Janne Björk), 1 ex Svartsjö däme 28.4 (Mathias Andersson), 1 ex Svartsjö däme 1.5 (Bertil & Ulla Dolk, Jan Wernerman), 1 ex Svartsjö däme 14.5 (Glenn Cornland, Janne Björk), 4 ex Adelsö kyrka 17.5 (Björn Lindblad), 1–5 ex Svartsjö däme 17.5–22.5 (Glenn Cornland m.fl.), 2 ex Svartsjö däme 4.6 (Kjell Häggvik), 2 ex Kyrkpölen 20.6 (Hasse Andersson), 4 ex Kyrkpölen 16.7 (Kjell Häggvik), 1–3 ex Svartsjö däme 24.7–27.7 (Jan Wernerman m.fl.), 1 ex Kyrkpölen 27.7–29.7 (Hasse Andersson, Birgit Svensson), 1 ex Kyrkpölen 8.8 (Hasse Andersson), 1 ex Svartsjö däme 12.8 (Per Lönnborg), 1 ex Kyrkpölen 16.8 (Hasse Andersson), 1 ex Svartsjö däme 5.9–7.9 (Ari Määttä m.fl.).

Ljungpipare *Pluvialis apricaria*

Som mest 106 ex vid fågeltornsparkeringen i Svartsjövikens 3.5 (Kjell Häggvik).

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

1 ex sträckande Älby hage 22.7 (Urpo Könnömäki), 4 ex sträckande Lunda ängar 26.7 (Mikael Nederman), 1 ex Svartsjö däme 29.7 (Kjell Häggvik, Glenn Cornland).

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

Relativt många tidigt anlända fåglar med 1–22 ex i Svartsjövikens 22.2–28.2 (Jan Wernerman m.fl.), 4 ex Mastområdet 26.2 (Sven-Erik Schultzberg), 1–22 ex Mastområdet 28.2 (Jan Wernerman m.fl.).

Kärrensnäppa *Calidris alpina*

1–10 ex Svartsjö dämma 10.7–30.7 (Ingegerd Marchall m.fl.), 1–5 ex Kyrkpölen 26.7–31.7 (Jan Wernerman m.fl.), 2 ex sträckande Torslunda 30.8 (Glenn Cornland), 1–3 ex Svartsjö dämma 3.9–5.9 (Kurt Idstam m.fl.).

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

1 ex Svartsjö dämma 12.5–13.5 (Glenn Cornland m.fl.), 1–3 ex Kyrkpölen 10.7–12.7 (Hasse Andersson m.fl.), 1 ex Svartsjö dämma 13.7–16.7 (Bertil & Ulla Dolk m.fl.), 1 ex Kyrkpölen 28.7 (Hasse Andersson), 3 ex Svartsjö dämma 6.8 (Kurt Idstam).

Myrsnäppa *Limicola facinellus*

3 ex Svartsjö dämma 27.5–28.5 (Bengt Legnell m.fl.), 1–3 ex Svartsjö dämma, 26.7–29.7 (Kjell Häggvik, Urpo Könnömäki).

Mosnäppa *Calidris temminckii*

1–3 ex Svartsjö dämma 4.5–15.5 (Glenn Cornland m.fl.), 3 ex Adelsö kyrka 17.5 (Björn Lindblad), 1–2 ex Svartsjö dämma 17.5–28.5 (Glenn Cornland m.fl.), 1–7 ex Svartsjö dämma 16.7–24.7 (Kjell Häggvik m.fl.), 1 ex Svartsjö dämma 4.8 (Gigi Sahlstrand).

Småsnäppa *Chalidris minuta*

1 ex Svartsjö dämma 24.7–28.7 (Janne Björk m.fl.), 1 ex Kyrkpölen 27.7 (Hasse Andersson, Birgit Svensson).

Grönbena *Tringa glareola*

Som mest sågs 100 ex vid Svartsjömaden 6.5 (Rune Jonsson).

Rödbena *Tringa totanus*

Som mest 12 ex vid Svartsjömaden 13.5 (Bengt Eriksson). Spelande fåglar: 2 ex Svartsjövikens 26.4 (Ulf Nilsson), 2 ex Svartsjövikens 7.5 (Urpo Könnömäki), 1 ex Svartsjö dämma 26.6 (Niklas Westermark, William Sjöberg).

Svartsnäppa *Tringa erythropus*

Under vårsträcket noterades arten vid ca 6 tillfällen och med som mest 6 ex Svartsjö dämma 9.5 (Janne Björk m.fl.). Ca 40 fynd gjordes under hösten vilket får ses som en mycket bra siffra för arten. Som mest under höststräcket sågs 8 ex vid Kyrkpölen 21.7 (Bengt Legnell) samt 8 ex Svartsjö dämma 26.7 (Per Lönnborg).

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*

Ca 17 fynd av arten under vårsträcket med som mest 4 ex på Adelsö 26.4 (Jan Wernerman). Under höststräcket var det ca 31 fynd av arten med som mest 12 ex vid Svartsjö dämma 6.7 (Glenn Cornland).

Rödspov *Limosa limosa*

1 ex Fågelornsparkeringen 7.5 (Bertil & Ulla Dolk).

Myrspov *Limosa lapponica*

10 ex sträckte förbi Lunda ängar 26.7 (Mikael Nederman).

Storspov *Numenius arquata*

11 rapporter på vårsträcket och 5 rapporter på höststräcket. Som mest 18 ex som sträckte förbi Hagaringen 29.6 (Bertil & Ulla Dolk).

Småspov *Numenius phaeopus*

1 ex Svartsjö kanal 26.4 (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg), 1 ex Svartsjömaden 24.7 (Urpo Könnömäki), 1 ex sträckande Svartsjö dämma 27.7 (Anders Haglund).

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

1–2 ex spelade i Svartsjövikens 6.5–10.5 (Janne

Björk m.fl.) 1 ex rastande vid östra delen av Svartsjövikens 16.9 (Göran Holmberg).

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*
Som mest sågs 50 ex vid Svartsjö dämme 11.4 (Jan Wernerman).

Dvärgbeckasin *Limnocryptes minimus*

1 ex spelade vid översilningsområdet i Svartsjövikens 29.4 (Jan Wernerman).

Mosnäppa i Dämnet.

Brushane *Philomachus pugnax*

Gott om observationer under 2015 med som mest 35 ex vid Svartsjö dämme 3.5 (Peter Border, David Border).

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

1 ex Bonadammen 27.5 (Urpo Könnömäki, Glenn Cornland), 1 ex Svartsjö dämme 3–7.9 (Kurt Idstam m.fl.).

Skrattmås *Larus ridibundus*

Konstaterad häckning vid Svartsjö dämme där ett par fick ut en unge. (Glenn Cornland). Detta är första gången sedan 2008 som en lyckad häckning har konstaterats på Mälärörna och första gången sedan såväl Svartsjövikens som Svartsjö dämme restaurerades.

Silltrut *Larus fuscus*

Även i år fick ett par ut ungar vid Torslunda dagvattendamm (Glenn Cornland).

Dvärgmås *Larus minutus*

2 ex rastande vid Aludden 18.8 (Per Åsberg, Mikael Åsberg).

Fisktärna *Sterna hirundo*

Ungefär 30 par häckade på Fiskarholmen, Fiskarfjärden med åtminstone delvis lyckat resultat (Jan Sondell). Stor ansamling av fisktärnor på

Fiskarfjärden i juli. Antalet kulminerade med 250 st. 23 juli (Jan Sondell).

Silvertärna *Sterna paradisaea*

1 ex Menhammarsviken 3.5 (Peter Lindvall), 2 ex Torslunda dagvattendamm 19.5 (Glenn Cornland), 1 ex Menhammarsviken 23.5 (Jan Wernerman), 1 ex Jungfrusund 28.5 (Jan Wernerman), 1 ex Svartsjö dämme 27.7 (Jan Molander).

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Hela 8 ex flög förbi Hagaringen 10.8 (Bertil & Ulla Dolk), detta är det största antal som påträffats på Mälärörna.

Skogsduva *Columba oenas*

Vinterfynd: 2 ex Barkarby 1.1 (Staffan Wolter), 1 ex Mastområdet 22.2 (S Schröder), 1–5 ex Svartsjövikens 24.2–28.2 (Urpo Könnömäki m.fl.), 1 ex Ekebyhovsparken 26.2 (Bertil & Ulla Dolk), 3 ex Menhammarsviken 28.2 (Glenn Cornland), 17 ex Mastområdet 28.2 (Jan Wernerman). Som mest 120 ex vid Stenkulla på Munsö 31.5 (Mats Andersson).

Turkduva *Streptopelia desaocto*

1 ex Gustavshill 18.8 (Gigi Sahlstrand).

Gök *Cuculus canorus*

Första fågeln hördes 6.5 i Älby hage (Urpo Könnömäki). Därefter har ca 20 ex hörts ropa runtom på öarna. Ett roligt fynd är den unge som sog matas av en sävsångare vid Svartsjö däme 30.7 (Jan Wernerman, Ari Määttä).

Berguv *Bubo bubo*

Ett ex sågs på norra Ekerö 5.1 (Janne Björk).

Hökuggla *Surnia ulula*

Efter 22 års frånvaro dök det äntligen upp en hökuggla på Mälårörarna. Det var vid Bonadammen på Munsö fågeln hittades 26.12 (Jan Wernerman) och flera lyckliga såg den i området till årets slut. Den var även kvar de två första dagarna på det nya året.

Hornuggla *Asio otus*

2 ex sågs födosöka vid Berga gård 21.5 (Linus Brobacke) och häckning kunde senare konstateras då två ungar hördes tigga vid Lovö kyrkängar 16.6 (Glenn Cornland m.fl.). En unge hördes tigga 28.7 (Per Lönnborg). Även vid Prästnibble kunde häckning konstateras då tre ungar hördes 28.7 (Gigi Sahlstrand).

Jorduggla *Asio flammeus*

1 ex sträckande Torslunda 21.4 (Glenn Cornland), 1 ex födosökande Menhammarsviken 21.5 (Jan Wernerman).

Mindre hackspett *Dendrocopus minor*

Ingen konstaterad häckning men ca 12 revirhävande hanar har rapporterats.

Göktyta *Jynx torquilla*

Omkring 17 revirhävande hanar har rapporterats under året. Ett för arten mycket sent fynd då en rastande fågel sågs 2.10 vid Torslunda (Glenn Cornland).

Sånglärka *Alauda arvensis*

Vinterfynd: 1–2 ex såg i området kring fågel-

tornsparkeringen i Svartsjövikens 25.2–28.2 (Sven-Erik Schultzberg m.fl.).

Trädläarka *Lullula arborea*

Sjungande fåglar: 1 ex Stora Dalby 15.3 (Hasse Andersson, Birgit Svensson), 1 ex Tofta 15.3 (Hasse Andersson, Birgit Svensson), 1 ex Samting, Adelsö 15.3 (Hasse Andersson, Birgit Svensson), 1 ex Malmviks strandängar 15.3 (Jan Wernerman), 2 ex Grustaget, Träkvista 15.3 (Per Lönnborg), 2 ex Grustaget, Träkvista 27.3 (Per Lönnborg), 1–2 ex Hagalund 28.3 (Glenn Cornland m.fl.), 1 ex Älvnäs 28.3 (Mats Andersson, Ulf Nilsson), 1 ex Tofta gård 11.4 (Hasse Andersson, Birgit Svensson), 2 ex Grustaget, Träkvista 3.5 (Per Lönnborg), 1 ex Tillflykten 14.5 (Jan Wernerman), 1 ex Bonadammen 17.5 (Jan Wernerman), 1 ex Snorran, Munsö 18.5 (Urpo Könnömäki).

Backsvala *Riparia riparia*

Ca 80 bohål fanns vid Löten på Munsö 17.6 (Bengt Legnell).

Ängspiåläarka *Anthus pratensis*

Första fågeln sågs redan 10.3 vid Fågeltornsparkeringen i Svartsjövikens (Janne Björk). Detta är ett ovanligt tidigt fynd av arten.

Rödstrupig piåläarka *Anthus cervinus*

1 ex Prästnibble 25.8 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Svartsjö däme 4.9 (Mats Andersson), 1 ex Svartsjö däme 4.9 (Glenn Cornland, Bengt Legnell), 2 ex Fågeltornsparkeringen, Svartsjövikens 5.9 (Janne Björk), 2 ex Östra delen, Svartsjövikens 5.9 (Glenn Cornland, Urpo Könnömäki), 1 ex Fågeltornet, Svartsjövikens 20.9 (Glenn Cornland).

Sådesårla *Motacilla alba*

Två för arten tidiga fynd med 1 ex Svartsjö däme 28.3 (Urpo Könnömäki), samt 1 ex Sötvattenslaboratoriet 28.3 (Mats Andersson, Ulf Nilsson).

Gulårla *Motacilla flava*

Konstaterad häckning vid Svartsjö Dämme där

Hökuggla.

tre flygga ungar kunde ses 29.7 (Glenn Cornland m.fl.).

Forsärsla *Motacilla cinerea*

1 ex sträckte förbi Toroslunda 10.9 (Glenn Cornland)

Järnsparv *Prunella modularis*

Vinterfynd: 1 ex Tappström 1.1 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki).

Rödhake *Erithacus rubecula*

Vinterfynd: 1 ex Brunna 1.1–22.2 (Per Lönnborg), 1 ex Älby hage 6.1 (Urpo Könnömäki), 1 ex Lurudden 11.1 (Gigi Sahlstrand m.fl.), 1 ex Träkvista 11.1 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki), 1 ex Sötvattenslaboratoriet 17.1 (Bertil & Ulla Dolk), 1 ex Lundhagen 21.1 (Björn Edman), 1–2 ex Toroslunda 22.1–13.1 (Glenn Cornland), 1 ex Jungfrusund 2015-01-25 (Astrid Edin), 1 ex

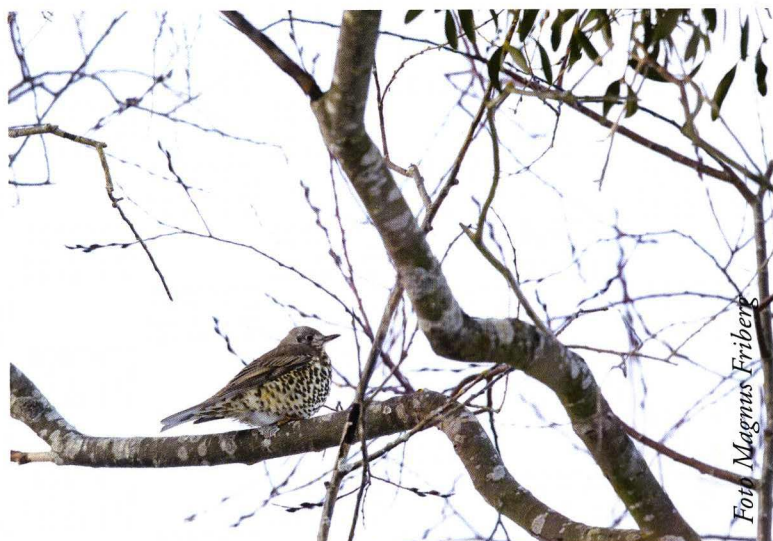
Sötvattenslaboratoriet 25.1–1.2 (Jan Wernerman Sven-Erik Schultzberg), 1 ex Kyrkpölen, Adelsö 28.2 (Glenn Cornland), 1 ex Brunna 5.12–27.12 (Per Lönnborg), 1 ex Ekerö Sommarstad 8.12–27.12 (Kjell Häggvik).

Blåhake *Luscinia svecica*

1 ex sjöng vid Stenkulla på Munsö 17.5 (Linus Brobacke), 1–2 ex Svartsjö dämme 3.9–11.9 (Janne Björk m.fl.), 1 ex Brostugan 5.9 (Ari Määttä), 1 ex Fågeltornsparkeringen, Svartsjöviken 11.9–13.9 (Kjell Häggvik, Jan Wernerman), 2 ex Fågeltornet, Svartsjöviken 11.9 (Bertil & Ulla Dolk), 1 ex Toroslunda 12.9–24.9 (Glenn Cornland, Sven-Erik Schultzberg).

Rödvingetrast *Turdus iliacus*

Vinterfynd: 4 ex Knalleborg 1.1 (Staffan Wolter), 1 ex Lovö kyrkängar 21.2 (Jan Wernerman).

Dubbeltrast i träd med mistel.

Dubbeltrast *Turdus vicivorus*

Vinterfynd: 1–3 ex Eldgarnsö 4.1–21.2 (Jan Wernerman m.fl.), 1 ex Hilleshög kyrka 8.1 (Gigi Sahlstrand), 1–2 ex Väsby hage 15.1–25.1 (Urpo Könnömäki, Per Öhman m.fl.), 1 ex Tuna gård 31.1 (Glenn Cornland), 1 ex Grankulla gård 7.2 (Christian Lagström), 1 ex Väntholmsviken 11.2 (Gigi Sahlstrand), 2 ex Kungsbergabadet 22.2 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Färentuna kyrka 22.2 (Jan Wernerman), 1 ex Torslunda 26.2 (Glenn Cornland), 1 ex Kumla by 26.2 (Janne Björk), 1 ex Bonadammen 12.12 (Hasse Andersson, Birgit Svensson), 1 ex Eldgarnsö 18.12 (Mats Gothnier), 1–7 ex Eldgarnsö 25.12–26.12 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki), 2 ex Bonadammen 26.12 (Jan Wernerman).

Ringtrast *Turdus torquatus*

1 ex Malmvik 24.4 (Janne Björk).

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

En mycket ovanlig gäst vid våra fågelbord vintertid men i år sågs ett ex på en fågelmatning på Gällstaö 10.1–11.1 (Jan Sondell m.fl.), förmodligen samma fågel sågs sedan vid Lundhagen 16.1–21.1 samt 27.3 (Björn Edman).

Gräshoppångare *Locustella naevia*

1 ex Rörmaren, Jungfrusund 9.5 (Bertil & Ulla Dolk), 1–4 ex Skarnholmen 23.5–27.6 (Glenn Cornland m.fl.), 1 ex Morsarvet 6.6 (Ulf Elman), 1 ex Mastområdet 8.6 (Fredrik Thernlund), 1 ex Kårsön 16.6–29.6 (Joep de Leeuw), 1 ex Österås 28.6 (Magnus Mossfeldt).

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

1 ex Eldgarnsö 19.5–21.5 (Peter Lindvall m.fl.).

Kärrensångare *Achrocephalus palustris*

1 ex Kyrkpölen, Adelsö 25.5–27.5 (Kjell Häggvik, Urpo Könnömäki m.fl.), 2 ex Mastområdet 21.5 (Linus Brobacke) samt 27.5 (Kurt Idstam), 1 ex Eldgarnsö 1.6 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Solviks vägskäl 7.6 (Ulf Elman), 1 ex Lovö kyrka 8.6 (Fredrik Thernlund), 1 ex Holmbacken 11.6–15.6 (Linus Brobacke m.fl.), 1 ex Västra delen, Svartsjövik 29.6 (Per Lönnborg), 1 ex rastade Lovö kyrkängar 31.8 (Fredrik Thernlund).

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus*

Efter några dåliga år för arten fick vi i år en riktig långstannare vid Kyrkpölen på Adelsö 22.5–23.8 (Hasse Andersson, Birgit Svensson m.fl.)

Härmsångare *Hippolais icterina*

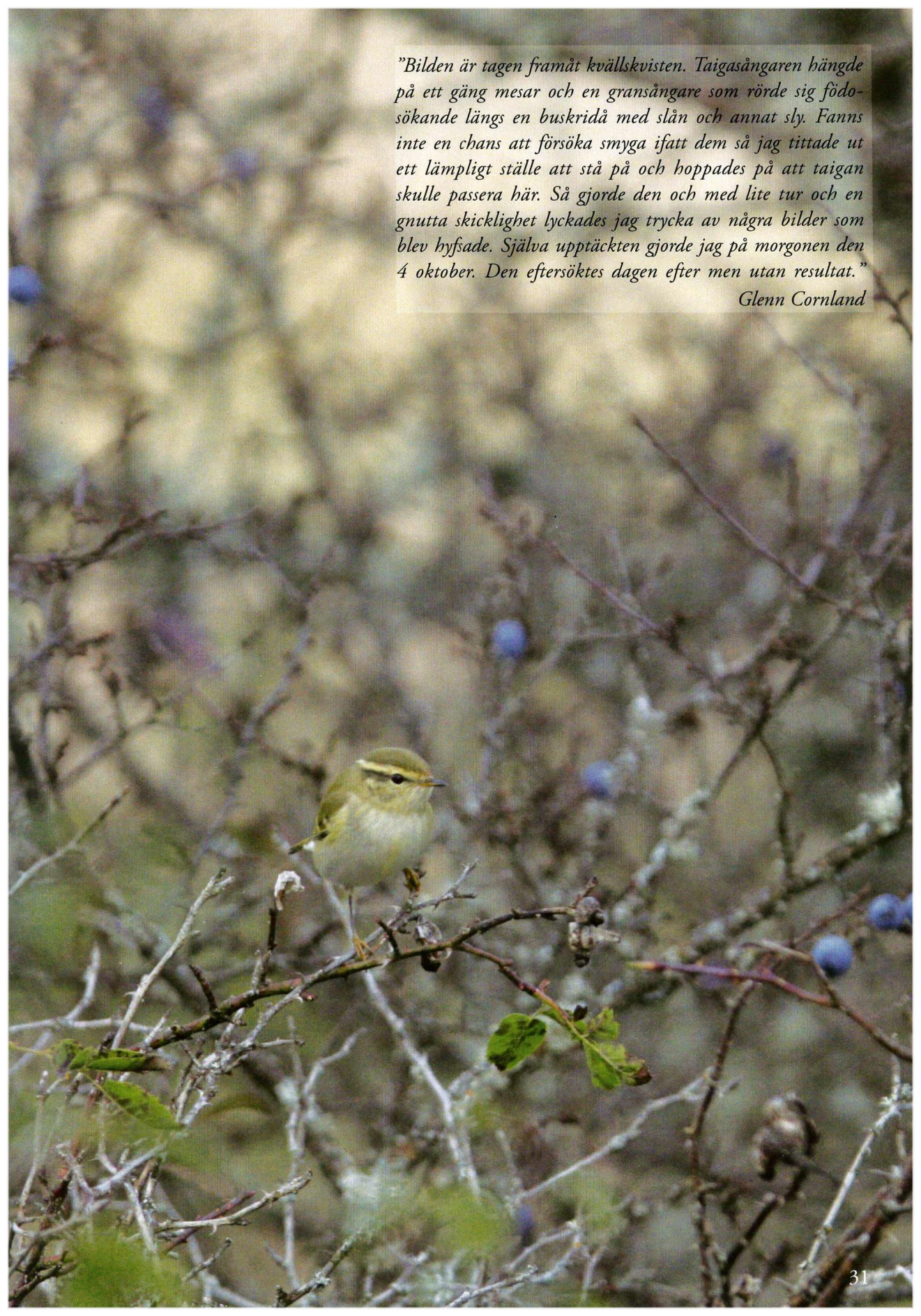
Ca 10 sjungande fåglar har rapporterats i år och det är en liten nedgång mot senaste åren.

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*

Ny art för Mälaren då 1 ex hittades i Torslunda 4.10 (Glenn Cornland). Fågeln höll sig kvar under hela dagen vilket glädde de fågelskådare som tog sig dit.

"Bilderna är tagna framåt kvällskvisten. Taigasångaren hängde på ett gäng mesar och en gransångare som rörde sig födosökande längs en buskridå med slån och annat sly. Fanns inte en chans att försöka smyga ifatt dem så jag tittade ut ett lämpligt ställe att stå på och hoppades på att taigan skulle passera här. Så gjorde den och med lite tur och en gnutta skicklighet lyckades jag trycka av några bilder som blev hyfsade. Själva upptäckten gjorde jag på morgonen den 4 oktober. Den eftersöktes dagen efter men utan resultat."

Glenn Cornland

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Ca 5 sjungande fåglar under häckningstid har rapporterats i år. Det får anses som ett bra år på Mälaren.

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

Vinterfynd: 1 ex Adelsö 1.1 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki), 1 ex Lurudden (Glenn Cornland), 1–2 ex Sötvattenslaboratoriet 1.1–28.2 (Bertil & Ulla Dolk m.fl.), 1 ex Helgö kanal 2.1–1.2 (Jan Wernerman), 1 ex Prästnibble 8.1 (Gigi Sahlstrand), 1–3 ex Skärviks Båtbrygga 14.1–25.1 (S Schröder, Jan Wernerman), 1 ex Malmvik-Ekenäs (Mats Gothnier), 1 ex Eldgarnsö 19.1 (Kjell Häggvik), 1 ex Eldgarnsö 17.2 (Urpo Könnömäki, Per Öhman), 1 ex Lurudden 21.2 (Urpo Könnömäki), 1 ex Törnbyviken 21.2 (Janne Björk), 1 ex Klippans skog 25.2 (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg), 1 ex Hagalund 28.2 (Glenn Cornland), 1 ex Hanholmen 28.2 (Glenn Cornland), 2 ex Kyrkölen 28.2 (Glenn Cornland), 1 ex Drottningholmsparken 6.12 (Niklas Westermarck), 1 ex Klippans väg 16.12 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Lurudden 19.12 (Urpo Könnömäki), 1 ex Sötvattenslaboratoriet 19.12–27.12 (Jan Wernerman, Mats Andersson), 1 ex Sandudden 20.12 (Per Lönnborg), 2 ex Skärviks Båtbrygga 27.12 (Jan Wernerman), 2 ex Menhammarsviken 29.12 (Ulf Elman), 1 ex Hagalund 29.12 (Hasse Andersson).

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

1 2K Eriksten, Skärvik 31.5 (S Schröder).

Skägges *Panurus biarmicus*

1–2 ex Lurudden 1.1–27.1 (Glenn Cornland m.fl.), 1–3 ex Menhammarsviken 31.3–17.11 (Kjell Häggvik m.fl.), 1–6 ex Svartsjö dämma 23.7–6.10 (Gigi Sahlstrand m.fl.), 1 ex Fågeltornet, Svartsjövik 11.9 (Bertil & Ulla Dolk), 1 ex Fågeltornet, Svartsjövik 11.10 (Kjell Häggvik), 1 ex Sotholmen, Lovön 26.10 (Joep de Leeuw), 1 ex Sötvattenslaboratoriet 26.10 (Joep de Leeuw), 1 ex Lurudden 12.11 (Kjell Häggvik, Urpo Könnömäki).

Varfågel *Lanius excubitor*

1 ex Menhammarsviken 1.1–17.3 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki m.fl.), 1 ex Svartsjövik 9.1–10.4 (Janne Björk, Glenn Cornland m.fl.), 1 ex Väsby hage 15.1 (Urpo Könnömäki, Per Öhman), 1 ex Väntholmen 14.2 (Samuel Bohman), 1 ex Svartsjö dämma 26.2–10.4 (Gigi Sahlstrand m.fl.), 1 ex Edeby herrgård 15.3 (Fredrik Thernlund), 1 ex Drottningholms golfbana 8.4 (Per Lönnborg), 1 ex Stenkulla äng 29.9 (Sören Lindén), 1 ex Torslunda, 2.10–4.10 (Glenn Cornland), 1–2 ex Svartsjövik 10.10–20.12 (Jan Wernerman m.fl.), 1 ex Norrby 11.10 (Fredrik Thernlund), 1 ex Ekerö kyrka 14.10 (Mathias Andersson), 1 ex Rörby 21.10 (Per Lönnborg), 1 ex Svartsjö dämma 9.10–11.11 (Per Lönnborg m.fl.) 1 ex Mastområdet 2.11 (Per Lönnborg, Sven-Erik Schultzberg), 1 ex Älghornsudd 7.11 (Linus Brobacke), 1 ex Nora träsk 9.11–15.11 (Marianne Dannbeck, Lars-Erik Nilsson m.fl.), 1 ex Lurudden 15.11 (Kjell Häggvik), 1 ex Menhammarsviken 15.11 (Jan Wernerman), 1 ex Eldgarnsö 25.12 (Jan Wernerman), 1 ex Hogsta herrgård 31.12 (Sven-Erik Schultzberg).

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*

1 ex Prästnibble 22.5 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Lovö kyrka 13–14.10 (Sven-Erik Schultzberg, Bertil & Ulla Dolk) samt 24.10 (Sven-Erik Schultzberg, Per Nilsson).

Råka *Corvus frugileus*

1 ex Svartsjövik 12.3 (Urpo Könnömäki), 1 ex Svartsjövik 6.4 (Glenn Cornland, Kjell Häggvik), 1 ex Helgö kanal 20.4 (Urpo Könnömäki), 1–2 ex Svartsjövik 21.4–25.4 (Janne Björk m.fl.), 1 ex Kronhagen, Väntholmsviken 20.9–22.9 (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg), 3 ex Lovö kyrkängar 10.10 (Mats Andersson, Ulf Nilsson).

Stare *Sturnus vulgaris*

Vinterfynd: 1–20 ex Svartsjövik 9.1–22.2 (Janne Björk, Glenn Cornland), 2–18 ex Hagaringen

Foto Kjell Häggvik

Råka.

11.1–14.2 Bertil & Ulla Dolk 4 ex Lovö kyrka
28.2 (Ari Määttä).

Bofink *Fringilla coelebs*

Vinterfynd: 1–4 ex MOFs fågelmatning 1.1–27.2 (Bertil & Ulla Dolk m.fl.), 5 ex Tappström 1.1 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki), 1–6 ex Gällstaö 7.1–22.2 (Jan Sondell), 2 ex Tappström 9.1 (Bertil & Ulla Dolk), 1–5 ex Nyponvägen 11.1–26.2 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki m.fl.), 1 ex Tappström 20.1 (Glenn Cornland), 1 ex Lundhagen 21.1 (Björn Edman), 1 ex Ekerö Sommarstad 23.1–22.2 (Kjell Häggvik), 1 ex Svartsjövikens 8.2 (Jan Wernerman), 1 ex Lindhaga 8.2–26.2 (Janne Björk), 1 ex Spel/sång Ilända 25.2 (Gigi Sahlstrand, Göran Forsberg), 1 ex Gällstaö 8.12–31.12 (Jan Sondell).

Bergfink *Fringilla montifrigilla*

Vinterfynd: 1–5 ex Tappström 1.1–1.2 (Jan Wernerman, Urpo Könnömäki m.fl.), 8 ex förbiflygande Tappström 7.1 (Janne Björk), 2 ex födosökande Ekebyhovs slott 5.1 (Bertil & Ulla Dolk), 30 ex förbiflygande Ekebyhovs slott 5.1 (Bertil & Ulla Dolk), 2 ex Klippans väg 7.1 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Mossvägen 11.1 samt 25.1 (Astrid Edin), 1 ex lockläte Helgö kanal 25.1 (Jan Wernerman), 1–2 ex Gällstaö 9.1–2.2 (Jan Sondell), 2–4 ex Nyponvägen 11.1–26.2

Vinterhämpling *Carduelis flavirostris*

2 ex Fågeltornsparkeringen, Svartsjövikens 9.1 (Janne Björk), 1 ex Skärvik 9.2 (S Schröder), 7 ex Knalleborg 9.2 (Staffan Wolter), 4 ex Svartsjö dämme 6.10 (Gigi Sahlstrand), 1 ex Torslunda

23.10 (Glenn Cornland), 11 ex Färentuna kyrka
26.10 (Lars-Erik Nilsson, Marianne Dannbeck),
5 ex Torslunda 14.11 (Glenn Cornland), 6 ex
Tappström 30.12 (Bertil & Ulla Dolk).

Steglits *Carduelis carduelis*

Som mest 50 ex i Svartsjö dämma 4.9 (Glenn
Cornland m.fl).

Stenknäck *Coccouthraustes coccouthraustes*

Som mest 22 ex vid Nyponvägen, Älby hage 2.2
(Urpo Könnömäki, Per Öhman).

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

2 ex födosökte vid Klippans skog 5.2 samt 9.2
(Gigi Sahlstrand), 4 ex i lämplig biotop Stenkulla
äng, Adelsö 9.5 (Hasse Andersson).

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*

1 ex Adelsö 4.1 (Urpo Könnömäki), 1 ex Tor-
slunda 21.11 (Glenn Cornland).

Rosenfink *Carpodactus erythrinus*

1 ex sjöng på Eldgarnsö 26.5 (Ulf Elman), 1 ex
sjöng vid Fåfången på Adelsö 3.8 (Björn Lind-
blad).

Snösparv *Plectrophenax nivalis*

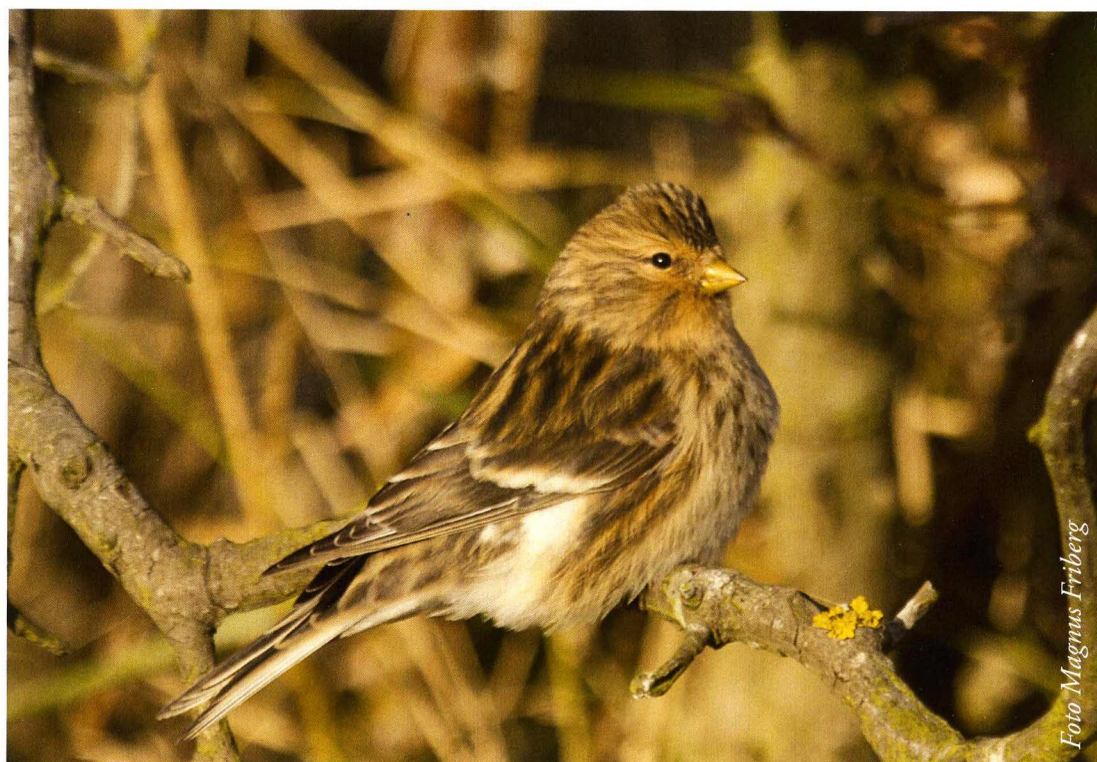
2 ex Lovö kyrka 21.3 (Urpo Könnömäki, Jan
Wernerman), 1–4 ex. Svartsjöviken 21.3–31.3
(Janne Björk m.fl.).

Lappsparv *Calcarius lapponicus*

1 ex Sträckte förbi Torslunda 1.10 (Glenn Corn-
land).

Sävsparrv *Emberiza schoeniclus*

Vinterfynd: 1 ex Lurudden 19.12 (Urpo Kön-
nömäki)

Vinterhämpling.